

Ομιλία Προέδρου – Γενικού Διευθυντή Ε.Ι.Ε.Α.Δ.

Αριστοτέλη Βαβουγιού

στο συνέδριο της Ελληνοαμερικάνικης Ένωσης που πραγματοποιήθηκε

στις 20 Απριλίου 2021 με θέμα «Επαναστάτες χωρίς Παιδεία»

Σας ευχαριστώ πολύ για την τιμητική πρόσκληση να συμμετάσχω σε αυτή την επετειακή ημερίδα της Ελληνοαμερικάνικης Ένωσης. Στη σύντομη εισήγησή μου, θα σας μιλήσω για τη συμβολή του Εθνικού Ινστιτούτου Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού στο σχεδιασμό πολιτικών, κυρίως εκπαίδευσης και κατάρτισης, που στόχο έχουν να ενισχύσουν όχι μόνο τις δεξιότητες των εργαζομένων και την παραγωγικότητά τους, αλλά να συμβάλλουν και στην αύξηση της απασχόλησης στον 21^ο αιώνα, στον αιώνα της 4^{ης} Βιομηχανικής Επανάστασης.

Η 4^η Βιομηχανική Επανάσταση είναι μια διαδικασία με δύο όψεις: την τεχνολογία παραγωγής και το ανθρώπινο κεφάλαιο. Το Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού (ΕΙΕΑΔ), στο οποίο έχω την τιμή να είμαι Πρόεδρος και Γενικός Διευθυντής, είναι ΝΠΙΔ υπό την άμεση εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.

Παρακολουθεί συστηματικά το ανθρώπινο δυναμικό της χώρας και τη σχέση του με την παραγωγική βάση, την αγορά εργασίας. Το Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού (ΕΙΕΑΔ) έχει οριστεί από την πολιτεία ως ο επιστημονικά υπεύθυνος φορέας ενός καινοτόμου και νευραλγικού θεσμού, του Μηχανισμού Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας.

Ο Μηχανισμός Διάγνωσης με τη συμμετοχή των Υπουργείων Εργασίας, Παιδείας και Ανάπτυξης, δημοσίων φορέων και των Κοινωνικών Εταίρων, έχει ως βασική αποστολή του την καταγραφή, παρακολούθηση και ανάλυση της προσφοράς και ζήτησης επαγγελματικών ειδικοτήτων και δεξιοτήτων για κάθε κλάδο οικονομικής δραστηριότητας, για κάθε περιφέρεια και κάθε δήμο.

Απώτερος στόχος είναι η εναρμόνιση των δεξιοτήτων, ικανοτήτων και γνώσεων του ανθρώπινου δυναμικού της χώρας με τις απαιτήσεις των καιρών, υποστηρίζοντας την ανάπτυξη τεκμηριωμένων πολιτικών από την πολιτεία, δηλαδή πολιτικών βασισμένων σε αξιόπιστα δεδομένα και στοιχεία.

Πιο συγκεκριμένα, ο Μηχανισμός Διάγνωσης,

- Συγκεντρώνει στατιστικά στοιχεία από εθνικές και ευρωπαϊκές βάσεις δεδομένων για την παρακολούθηση των νέων θέσεων εργασίας που δημιουργούνται ανά επάγγελμα κάθε μήνα, σε κάθε περιφέρεια, περιφερειακή ενότητα και δήμο: από την ΕΛΣΤΑΤ, την ΕΡΓΑΝΗ, τον ΟΑΕΔ και την ESCO .

- Διενεργεί έρευνες επιχειρήσεων, σε εργοδότες και εργαζομένους για να συλλέξει ποσοτικά και ποιοτικά στοιχεία, για τις αναντιστοιχίες προσφοράς-ζήτησης επαγγελματών και δεξιοτήτων και πώς αυτές προβλέπεται να μεταβληθούν στο μέλλον.
- Προβαίνει σε εκτιμήσεις της επάρκειας των επιχειρήσεων, κλάδων, περιφερειών, και της χώρας, σε ανερχόμενες πράσινες και ψηφιακές δεξιότητες.

Η αποστολή του Μηχανισμού Διάγνωσης καθίσταται ιδιαιτέρως κρίσιμη στην επαναστατική εποχή που ζούμε – μια εποχή που οι τεχνολογικοί αλλά και υγειονομικοί όροι παραγωγής επιφέρουν μεγάλες αλλαγές στις συνθήκες και όρους εργασίας.

Ο υλικός εξοπλισμός είναι ένας σημαντικότερος παράγοντας επιτυχίας μετάβασης από το παλιό στο νέο, αλλά όχι ο μοναδικός. Ακόμα πιο σημαντικός είναι ο έμπυχος παράγοντας, η ποιότητα και ετοιμότητα του ανθρώπινου κεφαλαίου.

Γνωρίζουμε λοιπόν καλά ότι η έκβαση της 4^{ης} Βιομηχανικής Επανάστασης θα εξαρτηθεί τόσο από τον τεχνολογικό εκσυγχρονισμό της χώρας μας, όσο και από την ετοιμότητα του ανθρώπινου κεφαλαίου. Μαζί με τα εργαλεία της δουλειάς πρέπει να ανανεώσουμε και τις δεξιότητες των εργαζομένων που χειρίζονται τα εργαλεία αυτά.

Κυρίες και κύριοι,

Βασικός όρος μιας εύστοχης προετοιμασίας για να υποδεχθούμε την 4^η Βιομηχανική Επανάσταση, και μιας επιτυχημένης πορείας μέσα σε αυτή, είναι η λειτουργική διασύνδεση των δύο μεγάλων υποσυστημάτων. Αυτού που παράγει προϊόντα και αυτού που παράγει δεξιότητες, δηλαδή της Εργασίας, της Εκπαίδευσης & της Κατάρτισης.

Πρέπει να αναγνωρίσουμε την αυτονομία του κάθε υποσυστήματος να φροντίσουμε ώστε να μη λειτουργεί το ένα εν αγνοία του άλλου αλλά αμφότερα, με επίγνωση των αναγκών και δυνατοτήτων τους.

Την επόμενη τριετία 2021-2023 υλοποιείται μια ιστορικής σημασίας συνεργασία ανάμεσα στο Υπουργείο Εργασίας και το Υπουργείο Παιδείας, ακριβώς για τη γεφύρωση του υφιστάμενου χάσματος ανάμεσα στις δράσεις των δύο, με τη διαμεσολάβηση του Μηχανισμού Διάγνωσης. Σκοπός της συνεργασίας είναι η συστηματική παρακολούθηση της πορείας των αποφοίτων όλων των εκπαιδευτικών βαθμίδων στην αγορά εργασίας και ο προσδιορισμός των αναντιστοιχιών ανάμεσα στις δεξιότητες που αναζητεί η αγορά εργασίας και αυτές που παρέχει το εκπαιδευτικό σύστημα.

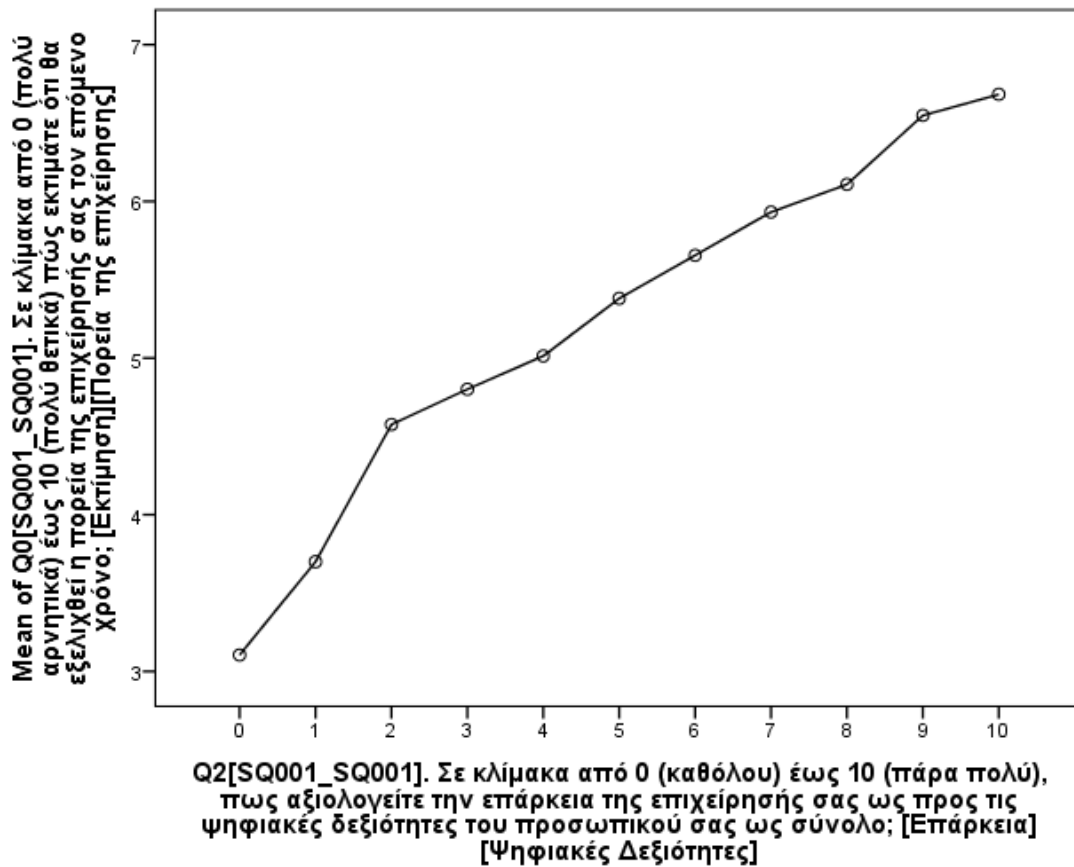
Αξίζει να αναφερθώ ιδιαίτερα στη μεγάλη πανελλαδική έρευνα πεδίου που πραγματοποίησε ο Μηχανισμός Διάγνωσης για την ψηφιακή επάρκεια των επιχειρήσεων. Στην έρευνα απάντησαν 3.278 επιχειρήσεις από κάθε Περιφέρεια, κάθε κλάδο, μέγεθος και νομική μορφή.

Από την έρευνα προέκυψε ότι:

- το 48% των επιχειρήσεων θεωρούν ότι το προσωπικό τους έχει υψηλό βαθμό ψηφιακής επάρκειας, το 38% μέτριο και το 14% χαμηλό βαθμό ψηφιακής επάρκειας.
- Από τις 21 ψηφιακές δεξιότητες για τις οποίες ερωτήθηκαν η μεγαλύτερη αναντιστοιχία ανάμεσα στη σημαντικότητα μιας ψηφιακής δεξιότητας για την επιχείρηση και την επάρκεια του προσωπικού σε αυτήν αναδείχθηκε στην Προστασία συσκευών τεχνολογίας της πληροφορίας και επικοινωνίας
- Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας κατέχει τον υψηλότερο βαθμό ψηφιακής επάρκειας των επιχειρήσεων.
- Ο κλάδος της Ενημέρωσης & Επικοινωνίας κατέχει τον υψηλότερο βαθμό ψηφιακής επάρκειας των επιχειρήσεων ακολουθούμενος από την Εκπαίδευση.

Το σημαντικότερο εύρημα της έρευνας όπως φαίνεται και στο διάγραμμα που βλέπετε, είναι ότι:

Όσο πιο υψηλή είναι η ψηφιακή επάρκεια της επιχείρησης τόσο θετικότερη είναι η προσδοκία για την πορεία της τον επόμενο χρόνο. Συνεπώς, ο ψηφιακός μετασχηματισμός είναι άρρηκτα συνδεδεμένος με την επιτυχημένη πορεία των επιχειρήσεων.

Πάντα θα υπάρχουν διαφορετικές αντιλήψεις και προτάσεις, ως προς τον τρόπο με τον οποίο πρέπει δώσουμε τη μάχη ως χώρα για την 4^η Βιομηχανική Επανάσταση. Τα αποτελέσματα και οι διαπιστώσεις του Μηχανισμού Διάγνωσης προφανώς και δεν αρκούν από μόνα τους για να απαντηθούν οι προκλήσεις που αντιμετωπίζει η χώρα. Αποτελούν όμως, μια επιτέλους, στέρεη βάση για να δούμε από κοινού οι παραγωγικές τάξεις, οι δημόσιοι και ιδιωτικοί φορείς ποιες είναι οι προκλήσεις αυτές, πού ακριβώς εντοπίζονται και τις πραγματικές τους διαστάσεις ως προϋπόθεση για την ορθολογική και ομόψυχη αντιμετώπισή τους.

Για να επικρατήσει η επανάσταση οφείλουμε να λειτουργήσουμε επαναστατικά, βασισμένοι όχι σε παλιές δοξασίες ή πελατειακές συνήθειες, αλλά με βάση κοινά αποδεκτά εμπειρικά στοιχεία. Δεν είναι τυχαίο, αλλά σημείο των καιρών, ότι για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή προϋπόθεση για εκταμίευση ευρωπαϊκών πόρων είναι ο σχεδιασμός τεκμηριωμένων πολιτικών και η συνεισφορά σε αυτές του Μηχανισμού Διάγνωσης ως «Αιρεσιμότητα» μέχρι πρότινος και ως «Αναγκαίου Πρόσφορου Όρου» επί του παρόντος.

Για να βγούμε νικητές στην Επανάσταση του 21^{ου} αιώνα πρέπει να εξοπλιστούμε με τις κατάλληλες Δεξιότητες, Ικανότητες και Γνώσεις όπως υπονοεί ο τίτλος του Συνεδρίου. Έχουμε τους μηχανισμούς συλλογής στοιχείων για να εξοπλιστούμε καταλλήλως. Ας τους αξιοποιήσουμε, ενωμένοι, με Αρετή και Τόλμη! Δεν μας αξίζει να είμαστε Επαναστάτες Χωρίς Παιδεία, πόσο μάλλον να είμαστε... Επαναστάτες Χωρίς Στοιχεία!